

Zorgplan 2018-2019

Zoetermeer, juni 2018

Lex Bos (intern begeleider)

Wim Klapwijk (directie)

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
2. Passend onderwijs op de vrije school	5
2.1 Pedagogische visie als fundament voor de leerlingenzorg	5
2.2 Onderwijskundige visie als fundament van de leerlingenzorg	6
2.2.1 Handelingsgericht werken (HGW)	7
2.2.2 Directe instructiemodel	8
3. Zorgstructuur op de vrije school	9
3.1 Route van de ondersteuning	9
3.2 Overlegstructuur: beschrijving van alle besprekingen	11
4. Leerlingvolgsysteem	13
4.1 Toetskalender 2018-2019	13
4.2 Afname en verwerking van de toetsresultaten	15
5. Administratie van de zorg	17
5.1 Didactisch groepsoverzicht en groepsplan	17
5.2 Handelingsplan	17
5.3 Groeidocument en OPP	17
5.4 Leerlingdossier	17
6. Intern aanbod voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften	19
6.1 Remedial teaching	19
6.2 Dyslexie	19
6.3 Hoogbegaafdheid	20
6.4 Overige ondersteunende therapieën	21
6.4.1 Kunstzinnige therapie	21
6.4.2 Spraaktherapie	22
6.4.3 Eurythmietherapie	22
6.4.4 Muziektherapie	23
7. Contact met andere instanties	24
7.1 SWV Zoetermeer	24
7.2 Ondersteuning	24
7.2.1 Basisondersteuning	24
7.2.2 Extra ondersteuning	25
7.2.3 Inzet ondersteuningsgelden	25
7.2.4 IHI	25
7.2.5 Procedure en criteria SO	25
8. Taakverdeling in de zorgverbreding	26

8.1	Taken IB	26
8.2	Taken directie	26
8.3	Taken klassenleerkracht	26
9.	Speerpunten Zorg	27
9.1	Evaluatie doelstellingen en speerpunten 2017-2018	27
9.2	Doelstellingen en speerpunten 2018-2019	29
10.	Appendices (digitaal beschikbaar)	30

1. Inleiding

De leerlingenzorg ofwel de extra ondersteuning die aan leerlingen wordt geboden is voortdurend in ontwikkeling. Jaarlijks wordt geëvalueerd of de extra ondersteuning voldoende effectief is en kwalitatief in orde is.

In samenwerking tussen leerkrachten, Intern Begeleider, Ambulant Begeleiders en Schoolmaatschappelijk werk wordt samengewerkt om tijdig en zorgvuldig ondersteuning te bieden aan leerlingen die dat nodig hebben.

In dit Zorgplan wordt beschreven wat de uitgangspunten zijn, hoe de zorgroute loopt, hoe taken en verantwoordelijkheden zijn verdeeld en wat onze voornemens zijn in het schooljaar 2018-2019 ten aanzien van de zorgverbreding en extra ondersteuning aan leerlingen.

Borging van onze kwaliteitszorg is daarom het uitgangspunt van de school voor alle processen maar zeker ook die van de extra ondersteuning die de leerlingen nodig hebben.

Passend onderwijs bieden in de school in samenwerking met andere partners in het Zoetermeerse onderwijsveld is een uitdaging die wij graag aangaan.

Het biedt kansen op een ontwikkeling van het vrijeschoolonderwijs en de daarbij horende zorgverbreding.

juni 2018, Wim Klapwijk

2. Passend onderwijs op de vrije school

2.1 Pedagogische visie als fundament voor de leerlingenzorg

"De vraag is niet, wat de mens moet kunnen en weten teneinde zich in de bestaande sociale orde te kunnen voegen; maar wel, wat er in aanleg in de mens aanwezig is en in hem ontwikkeld kan worden. Dan wordt het mogelijk dat de opgroeiende generatie de maatschappij steeds met nieuwe krachten verrijkt."

Uit bovenstaand citaat van Rudolf Steiner komt naar voren dat de mensvisie die ten grondslag ligt aan de vrijeschoolpedagogiek zich richt op het ontwikkelen van talenten en het leren omgaan met eigenschappen die in aanleg aanwezig zijn in ieder kind. Deze 'talenten' en persoonlijke eigenschappen worden beschouwd als (toekomstige) bouwstenen voor de maatschappij.

Vrijescholen oriënteren zich bij de begeleiding en opvoeding van de kinderen in belangrijke mate op de antroposofische menskunde. Daarbij wordt primair gewerkt op basis van de leeftijdsfase typologie die, onder andere door psychiater prof. Lievegoed maar ook de orthopedagoog Bladergroen, in Nederland fundamenteel is onderzocht en beschreven. Toch wordt hier niet krampachtig aan vastgehouden en wordt per kind individueel nagegaan welke onderwijsbehoefte het heeft, hoe de leerstof daarop aansluitend het beste kan worden aangeboden.

Ieder kind heeft recht op passend onderwijs. Dat is voor vrijescholen geen nieuwe doelstelling. We willen bij elk kind ontdekken wat het nodig heeft om zich zo optimaal mogelijk te kunnen ontwikkelen. Dat geldt zowel voor kinderen met leerproblemen/ ontwikkelingsachterstanden als voor hoogbegaafde kinderen. Beiden hebben extra ondersteuning nodig om zich goed te kunnen ontplooiën.

Dat is vastgelegd in de wet Passend Onderwijs die op 1 augustus 2014 van kracht werd. Hierbij gaan we er als school van uit dat we bij elk kind goed kijken wat het nodig heeft om zich optimaal te kunnen ontwikkelen. Dat geldt voor kinderen met bijzondere talenten én voor kinderen die om andere redenen iets extra's nodig hebben. De leerkracht is de eerst verantwoordelijke voor goed onderwijs. Het team en in het bijzonder de intern begeleider, hebben daarbij een ondersteunende taak. De directeur van de school is eindverantwoordelijk.

Passend onderwijs legt de zorgplicht bij de school. Dat betekent dat wij er voor verantwoordelijk zijn om alle leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben een goede onderwijsplek te bieden. Daarvoor werken reguliere en speciale scholen in de regio samen in het samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Zoetermeer, kortweg PO Zoetermeer.

Essentieel in het vrijeschoolonderwijs is de brede en evenwichtige ontwikkeling van kinderen. Leren met hoofd, hart en handen. Vanuit dit idee is het leerplan gebaseerd op de antroposofische menskunde en pedagogiek, geheel afgestemd op de ontwikkelingsfasen van het kind. De lesstof wordt op een kunstzinnige manier benaderd; begeleid door verhalen, beelden, klanken en ritme, beweging en een onderzoekende houding. Ons streven is om het gehele kind hierdoor aan te spreken. Zo kan het zijn eigen denken, voelen en willen ontwikkelen waardoor het uiteindelijk als volwassen mens een authentiek leven kan leiden. Zelfstandig denken en het vormen van een eigen oordeel helpt het kind bij het vinden van een eigen weg in het leven.

Moderne onderwijskundige inzichten en innovaties worden onderzocht en indien van toepassing in het vrijeschool onderwijs in Vuurvogel geïntegreerd.

Naast de ontwikkelingsfasen van het kind, die de basis vormen voor het leerstofjaar-klassensysteem in de school, zijn de gelijkwaardige ontwikkeling van denken, voelen en willen een belangrijk uitgangspunt. Door deze drie levensgebieden die in elk kind aanwezig zijn, aandacht te geven in het onderwijs, worden leerlingen in staat gesteld om zich evenwichtig, authentiek en met een gezond zelfvertrouwen te ontwikkelen. Deze aanpak is erop gericht dat leerlingen leren om zelfstandig eigen verantwoorde keuzes te maken en die te realiseren.

Zowel in het leerplan als bij het opstellen van de lesroosters is het werken met en vanuit de driedigheid een leidend pedagogisch en didactisch uitgangspunt.

De algemene pedagogische en didactische begeleiding en basisondersteuning van leerlingen door de leraren is gebaseerd op het vrijeschool leerplan, de pedagogie en de daarbij ontwikkelde mensvisie. Het onderwijs is afgestemd op de ontwikkelingsbehoeftes van de leerlingen. Aan deze ontwikkelingsbehoeftes wordt tegemoet gekomen door enerzijds een leeftijdsgericht aanbod, anderzijds differentiatie en de mogelijkheid tot het gaan van individuele leerroutes.

1. Het onderwijs kent een ritmische en uitgebalanceerde structuur door afwisseling in het aanspreken van hoofd, hart en handen.
2. In de sociale interactie binnen de groep kunnen leerlingen met een eigen temperament en verschillende geaardheid elkaar veilig ontmoeten. Onder begeleiding van de leraren leren kinderen erkenning en respect op te brengen voor ieders kwaliteiten, competenties en beperkingen. Leerlingen worden niet uitsluitend gewaardeerd en gestimuleerd op grond van hun intellectuele vermogens; ook andere kwaliteiten en competenties worden aangesproken, ontwikkeld en positief bevestigd.

Samengevat wil het vrijeschoolonderwijs de ontplooiing van alle leerlingen in de verschillende ontwikkelingsdomeinen uitdagen, stimuleren en begeleiden, waarbij de natuurlijke verschillen (o.a.: sociaal-emotioneel, intellectueel, temperamenten) tussen leerlingen als waardevolle en vormende pedagogische instrumenten worden gehanteerd. In de vrijeschool willen we tegemoetkomen aan de individuele behoeften van kinderen; zowel leerlingen die meer tijd en uitleg nodig hebben als leerlingen die verder zijn dan het klassenniveau en willen we hen passende begeleiding en leerstof bieden. Het vrijeschoolonderwijs biedt veel mogelijkheden om de aangeboden vakken, naar behoefte en inzicht, te verdiepen of te verbreden.

2.2 Onderwijskundige visie als fundament van de leerlingenzorg

In de school hanteren we een norm van zesentwintig leerlingen per klas. Het is soms mogelijk om daarboven, in nauwe samenspraak met de leerkracht en de IB-er, nog maximaal twee tot drie leerlingen op te nemen in de groep. De groepssamenstelling en de ervaring van de leerkracht worden meegenomen bij de afweging of er boven de genoemde zesentwintig leerlingen nog extra leerlingen kunnen worden toegevoegd. Dertig leerlingen is het vastgestelde maximum aantal kinderen per klas. Doorslaggevend voor het uiteindelijke aantal leerlingen in een groep is de vraag of alle kinderen de juiste en benodigde aandacht en ondersteuning van de leerkracht kunnen krijgen. Tevens moet voordat een nieuwe leerling wordt geplaatst in de school, tijdens het aannameproces worden onderzocht of er binnen het team en de school voldoende capaciteit (uren) en deskundigheid aanwezig is om mogelijke extra ondersteuning te kunnen bieden.

In het vrijeschoolonderwijs hoeft een 'grote groep' geen negatieve beperking te zijn voor een goed pedagogisch klimaat. De temperamentenleer¹², die binnen het vrijeschoolonderwijs deel uitmaakt van de pedagogische aanpak, kan bij het begeleiden van een grote groep leerlingen, een waardevol pedagogisch middel zijn.

¹ Het Raadsel doorgronden..., Christof Wiechert, Uitgeverij Cichorei, 2017

² Raadsels van het menselijk temperament. Rudolf Steiner, Uitgeverij Vrij Geestesleven, 1981

2.2.1 Handelingsgericht werken (HGW)

HGW betekent het waarderen van verschillen tussen kinderen. Wat heeft dit kind, uit dat gezin, in deze groep, bij deze leerkracht op deze school de komende periode nodig? Tegemoetkomen aan de onderwijsbehoefte van een kind om onderwijsdoelen te bereiken. Welke aanpak is daarvoor nodig? De kinderen worden betrokken bij die aanpak, "eigen ideeën, waar ben je goed in, waar wil en ga je aan werken", kunnen een bijdrage leveren aan de motivatie voor de aanpak.

De methodiek van HGW vormt een belangrijke basis voor de wijze van lesgeven en het klassenmanagement. Coöperatieve leer- en werkvormen worden regelmatig ingezet

Bij HGW wordt uitgegaan van de volgende 4 fases:

Waarnemen, evalueren en signaleren

1. Op basis van de laatste citogegevens worden de groepsplannen geëvalueerd.
2. Kinderen met specifieke onderwijsbehoeften worden gesignaleerd.

Begrijpen

3. De onderwijsbehoeften worden benoemd in het Didactisch Groepsoverzicht (los format via de ib'er).

Plannen

4. De kinderen worden geclusterd naar vergelijkbare onderwijsbehoeften.
5. Groepsplannen voor Taal (spelling, technisch lezen, begrijpend lezen) en Rekenen (worden opgesteld in Leerwinst)

Uitvoeren/realiseren

2.2.2 Directe instructiemodel

Als basis voor differentiatie wordt er in de lessen gewerkt met de directe instructiemethode.

Het directe instructiemodel is een lesmodel dat uitgaat van de verschillende leervermogens van kinderen. Kinderen verschillen van elkaar in de manier en snelheid van leren. Sommige kinderen begrijpen de instructie snel en willen vlot aan de slag, andere kinderen hebben meer uitleg nodig. Daar is in het Directe Instructiemodel rekening mee gehouden.

Bij directe instructie doorlopen de leerkracht en de leerling samen op een interactieve manier de stappen in de onderwijsleersituatie. Door leerlingen te activeren neemt bovendien de betrokkenheid toe. Dit model is gestructureerd opgebouwd in zeven fasen:

Fase	inhoud
1. Terugblik	De les start met het ophalen van voorkennis en/of het bespreken van het voorgaande werk.
2. Oriëntatie	De leerkracht presenteert het onderwerp van de les en geeft een lesoverzicht met eindtijd. De lesdoelen en het belang van de lesstof worden benoemd.
3. Instructie	De leerkracht onderwijst de leerstof in kleine stappen. • Leer één oplossingsstrategie aan. • Gebruik heldere taal en concrete voorbeelden. • Houd het kort. • Laat de leerlingen voorbeelden bedenken. • Doe vaardigheden voor (modelleren) en denk hardop. • Speel vragen van de leerlingen terug naar de groep. • Controleer of de leerlingen de stof begrijpen. • Zorg voor een stapsgewijze toename van de moeilijkheidsgraad. • Differentieer in de vraagstelling. • Vat de uitleg aan het einde kort samen op hoofdzaken.
4. Begeleide inoefening	De leerlingen oefenen de zojuist aangeboden leerstof onder begeleiding van de leerkracht. • Stel veel vragen en zorg dat alle leerlingen betrokken blijven. • Laat leerlingen de instructie herhalen en verwoorden. • Zorg voor een stapsgewijze toename van de moeilijkheidsgraad. • Verminder de ondersteuning geleidelijk. • Zorg voor een hoge succes factor (75-80%) • Oefen door tot de leerlingen de stof beheersen.
5. Zelfstandige verwerking	De leerlingen gaan zelfstandig aan de slag. • Zorg ervoor dat de leerlingen gelijk kunnen starten. • Laat de leerlingen weten dat hun werk nagekeken/bekeken wordt. • Houdt een vaste looproute aan bij de hulprondes. • Laat de leerlingen elkaar helpen. • Maak gebruik van stoplicht, time timer en vraagtekenkaartjes
6. Evaluatie	De leerkracht laat de leerlingen benoemen wat er goed en minder goed ging en controleert of het lesdoel bereikt is.
7. Terug- en vooruitblik:	De leerkracht plaatst de les in de context van de andere lessen en geeft aan welke vervolgactiviteit komt.

Voor de leerlingen is deze didactische aanpak zichtbaar in de klas aanwezig.

3. Zorgstructuur op de vrije school

3.1 Route van de ondersteuning

Op Vrije School Vuurvogel onderscheiden we de volgende zorgniveaus:

Niveau 1: **Algemene zorg in de klas**

Verantwoordelijk: **leerkracht**

De leerkracht geeft onderwijs op maat. Hij/zij richt het onderwijs zo in dat zoveel mogelijk tegemoet wordt gekomen aan de basisbehoeften en aan de didactische onderwijsbehoeften van alle kinderen. Deze onderwijsbehoeften worden per kind beschreven in het Groepsplan.

De leerkracht beschikt daartoe over de vaardigheden om een goed klassenmanagement te kunnen voeren, een uitdagende leeromgeving in te richten, te observeren, een ervaringsgerichte dialoog met kinderen te voeren, ruimte te kunnen geven aan eigen initiatief en in te kunnen spelen op welbevinden en betrokkenheid. De leerkracht beschikt over didactische vaardigheden, past effectieve/directe instructie toe en registreert en analyseert gegevens. De leerkracht differentieert op ten minste 3 niveaus. Hij/zij registreert en analyseert periode- en citotoetsen. De ouders worden door de leerkracht tijdens de ouderavonden en individuele gesprekken geïnformeerd over de algemene zaken in de klas en over de ontwikkeling en resultaten van het eigen kind.

De leerkracht is eindverantwoordelijk voor de algemene zorg in de klas.

Niveau 2: **Extra zorg in de klas**

Verantwoordelijk zijn: **ondersteunend; RT/ IB.**

Eindverantwoordelijk: **leerkracht**

Wanneer vanuit eerste signaleringsgegevens (observaties leerkracht, IB, toets resultaten) blijkt dat een ontwikkeling niet optimaal verloopt, pleegt de leerkracht een interventie om de leerling extra hulp te bieden. De interventies worden eveneens opgenomen in het Groepsplan.

De leerkracht stelt, eventueel met hulp van de intern begeleider, een handelingsplan of groepshandelingsplan op, dat gehanteerd wordt in de klas. Input voor de inhoud van een interventie kan de leerkracht o.a. verkrijgen door collegiale consultatie of een kinderbespreking. Een klassenbezoek met nagesprek van IB en de nabespreking van de toetsresultaten valt onder dit niveau van zorg. De eventuele extra hulp wordt binnen de klassensituatie gegeven. De ouders worden door de leerkracht geïnformeerd als hij extra zorg in de klas wil gaan bieden.

De leerkracht is eindverantwoordelijk voor de extra zorg in de klas.

Niveau 3: Zorg op schoolniveau

Verantwoordelijk zijn: coördinerend: IB, uitvoerend: RT of therapeut.

Eindverantwoordelijk: RT of therapeut.

Extra zorg na intern onderzoek

Wanneer een aantal interventies in de klas onvoldoende positief effect opleveren, wordt het kind of een groep kinderen door de leerkracht aangemeld bij de intern begeleider voor nadere bespreking. Dit kan ook op initiatief van de intern begeleider zelf plaats vinden. Het doel van deze bespreking is om samen te komen tot handelingsalternatieven met betrekking tot het kind of een groep kinderen. Indien gewenst kan de intern begeleider een nadere analyse maken door klassenobservaties en/of een intern didactisch onderzoek. Ook kan het kind ingebracht worden bij een kinderbespreking. Indien een kind zich op meerdere gebieden moeizaam ontwikkelt en de hulp in de klas niet meer toereikend is,

De leerkracht dient een zorgaanvraagformulier in, ondertekend door de ouders. Naar aanleiding van de hierop geformuleerde ondersteuningsvraag, bepaalt het interne zorgteam welke hulp het beste ingezet kan worden. Bijvoorbeeld RT, kunstzinnig therapie of gedragsconsulent. Na de doorlooptijd van het handelingsplan wordt door de betreffende ondersteuner het resultaat geëvalueerd. Ouders en leerkracht worden hiervan door de ondersteuner op de hoogte gesteld. De ondersteuner draagt zorg voor de distributie van de zorgevaluatie formulieren. N.a.v. de evaluatie wordt bepaald of het plan verlengd/aangepast wordt (blijft in niveau 3), of teruggaat naar de algemene zorg (= niveau 1) Wanneer de school in dit stadium handelingsverlegen is er extern advies wordt ingewonnen (= niveau 4). Wanneer handelingsplannen structureel worden (bijvoorbeeld bij kinderen met ernstige dyslexie) en/of er besloten is om een leerling in een eigen leerlijn te laten werken, dan wordt er een OPP opgesteld in samenspraak met ouders. Dit wordt 2x per jaar geëvalueerd. Een leerling heeft in principe de mogelijkheid tot het volgen van RT: maximaal 2 interventieperiodes, van 6 tot 8 weken, per schooljaar. Leerlingen met (een) dyslexie of dyscalculie (verklaring) vormen hierop de uitzondering.

De RT-er of therapeut is verantwoordelijk voor het opstellen en evalueren van het handelingsplan dat buiten de klas toegepast wordt en bespreekt dit met de ouders (en de leerkracht). De ib-er is eindverantwoordelijk voor de extra zorg na intern onderzoek.

Niveau 4: Het inzetten van gespecialiseerde expertise binnen de school (extern onderzoek, uitzetten van een, OPP, inzet externe adviseurs,).

Verantwoordelijk zijn: IB, uitvoerend: leerkracht en IB.

Extra zorg na extern onderzoek

Wanneer de school handelingsverlegen is wordt er door de IB-er een gesprek gevoerd met de ouders waarbij aan hen tevens toestemming wordt gevraagd om externe hulp door een onderwijs- of gedragsspecialist te kunnen aanvragen.

Er wordt dan als eerste contact gezocht met de adviseur vanuit het samenwerkingsverband. Via deze adviseur kan overgegaan worden op inzet van het netwerk van samenwerkingsverband of bij een deskundige vanuit het Samenwerkingsverband of van de onderwijsadvies bureaus (Begeleidingsdienst Vrije Scholen, Onderwijs Advies, AED). Er is dan sprake van meerdere, aanvullende invalshoeken om nader te analyseren waarom een ontwikkeling niet goed verloopt en welke zorg er geboden moet worden om wel te kunnen ontwikkelen. Een mogelijkheid is het aanvragen van een onderzoek. Naar aanleiding van de bevindingen en adviezen stelt de leerkracht in samenspraak met de externe specialist, de intern begeleider en de ouders een plan op. In feite wordt het eerdere, interne handelingsplan geactualiseerd.

Ook hier geldt: Wanneer handelingsplannen structureel worden en/of er besloten is om een leerling in een eigen leerlijn te laten werken, dan wordt er een OPP opgesteld in samenspraak met ouders én de leerling. Dit wordt 2x per jaar geëvalueerd. Naar aanleiding van het externe onderzoek en eventueel bijbehorende diagnose of na de evaluatie van het handelingsplan op niveau 4 kan blijken dat er meer specifiekere zorg nodig is, dan dat er op school in de klas geboden kan worden. In overleg met alle betrokkenen zal dan een aanvraag ingediend worden voor indicatie speciaal onderwijs (SO) (=zorgniveau 5). Of er volgt een verwijzing naar het speciaal basisonderwijs (SBO) (=zorgniveau 5). De leerkracht draagt samen met de IB-er verantwoordelijkheid voor het samenstellen van het dossier t.b.v. een eventuele verwijzing of indicatie.

De IB-er informeert de ouders en is eindverantwoordelijk.

Niveau 5: Plaatsing SBO of SO.

Eind verantwoordelijk: IB.

Voor sommige leerlingen is de genoemde bovenstaande zorg niet toereikend en kan verwijzing naar het speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs nodig zijn. De intern begeleider draagt er zorg voor dat het betreffende kind aangemeld wordt bij het Samenwerkingsverband voor een Toelaatbaarheidsverklaring (TLV).

Zie <http://passendonderwijszoetermeer.nl/> voor de procedure voor het verkrijgen van een TLV.

De IB-er is eindverantwoordelijk en overlegt met en informeert de ouders gedurende het verloop van deze procedure.

Met de invoering van de wet Passend Onderwijs is de school verplicht passend onderwijs voor elk kind te realiseren of te organiseren die al is ingeschreven in de school of die aanmeldt bij de school. Uiteraard moet die ondersteuning passen binnen de mogelijkheden van de school. De ondersteuning die de school wel of niet kan bieden zijn vastgelegd in het zogenoemde Schoolondersteuningsprofiel.

3.2 Overlegstructuur: beschrijving van alle besprekingen

Binnen de zorgstructuur op de Vuurvogel vinden de volgende overleggen plaats :

bespreking	Doel	Aanwezig	frequentie
Leerling-bespreking	Zorgleerlingen signaleren. Zorgleerlingen volgen en afspraken over hen maken. Toetsresultaten bespreken.	Leerkracht Intern Begeleider, directeur	2x per jaar
RT overleg	Evalueren HPs Plannen HPs Rooster evalueren en voorbereiden Wachtlijst vaststellen.	Intern Begeleider Remedial Teacher	2x per jaar
Evaluatie Cito toetsen	Inzicht krijgen op niveau van klas en hele school. Doelen evalueren en plannen, op groeps- en schoolniveau.	Leerkracht Team Intern Begeleider, directeur	2x per jaar
Groepsoverzicht en Groepsplan bespreking	Zorgleerlingen signaleren en de zorgbehoefte bepalen	Leerkracht Intern Begeleider	2x per jaar

Klein Zorgoverleg	Leerlingen worden doorgesproken die extra zorg hebben. Bewaken van uitvoering van ingezette acties.	Directeur Intern Begeleider Schoolpsychologe/orthopedago ge Schoolmaatschappelijk werkster	1x per maand
IHI/SZC Vuurvogel (School Zorg Commissie)	Leerlingen waarbij er sprake is van handelingsverlegenheid worden in de IHI/SZC besproken	Directeur Intern Begeleider Leerkracht Externe adviseurs vanuit Jeugdformaat, SMW en OA Op afroep kunnen andere adviseurs worden gevraagd, afhankelijk van de zorgvraag	7x per jaar
Pedagogische vergadering	Afstemming en collegiale consultatie	Team	Eke week

4. Leerlingvolgsysteem

Leerlingen worden gedurende hun periode op school geobserveerd en er worden toetsen afgenomen. Na een lesperiode, gerelateerd aan de vakken en via genormeed toetsen. De uitkomsten worden vastgelegd in het leerlingvolgsysteem.

4.1 Toetskalender 2018-2019

Toetsen	kleuterklas	Klas 1	Klas 2	Klas 3	Klas 4	Klas 5	Klas 6	Wie	Analyse bespreking
Eerste toetsperiode CITO – M toetsen									
Herfst-signalering		Week 44 30-10-2018						IB-er	IB /Ik/Dir.
NIO							Week ? novem - ber	BVS +Leer- kracht	BVS met Ik. Ik. Met ouders
Schoolrijp- heidsonder- zoek	Voor en na de voorjaar svakanti e							Extern (of Ellen)	IB /Ik/Dir.
Herfst- signalering herhaling voor de zorgkinderen		Week 13 26-3-2019						IB-er	IB /Ik/Dir.
DMT klas 2/6			Week 3 van 14 t/m 18 jan.	Week 3 van 14 t/m 18 jan.	Week 3 van 14 t/m 18 jan.	Week 3 van 14 t/m 18 jan.	Week 3 van 14 t/m 18 jan.	IB-er	IB /Ik/Dir.
AVI klas 2/6			Week 4 van 21 t/m 25 jan.	Week 4 van 21 t/m 25 jan.	Week 4 van 21 t/m 25 jan.	Week 4 van 21 t/m 25 jan.	Week 4 van 21 t/m 25 jan.	Onder- wijs- assistent	IB /Ik/Dir.
Begrijpend Lezen 2/6			Week 4 van 21 t/m 25 jan.	Week 4 van 21 t/m 25 jan.	Week 4 van 21 t/m 25 jan.	Week 4 van 21 t/m 25 jan.	Week 4 van 21 t/m 25 jan.		IB /Ik/Dir.
Spelling 1/6		Week 5 van 28 jan. t/m 1 feb.	Week 5 van 28 jan. t/m 1 feb	Week 5 van 28 jan. t/m 1 feb	Week 5 van 28 jan. t/m 1 feb	Week 5 van 28 jan. t/m 1 feb	Week 5 van 28 jan. t/m 1 feb	Leer- kracht	IB /Ik/Dir.
Spelling woord							Week 5 van 28 jan. t/m 1 feb	Leer- kracht	IB /Ik/Dir.
Rekenen 1/6		Week 6 van 4 t/m 8 feb.	Week 6 van 4 t/m 8 feb.	Week 6 van 4 t/m 8 feb.	Week 6 van 4 t/m 8 feb.	Week 6 van 4 t/m 8 feb.	Week 6 van 4 t/m 8 feb.	Leer- kracht	IB /Ik/Dir.
DMT klas1		Week 7 van 11 t/m 15 feb.						IB-er Of klassenlkr.	IB /Ik/Dir.
AVI klas1		Week 7 van 11 t/m 15 feb.						Onder- wijs- assistent Of klassenlkr	IB /Ik/Dir.

Sociaal-emot-ont-wikkeling		Week 7 van 11 t/m 15 feb.	Week 7 van 11 t/m 15 feb.	Week 7 van 11 t/m 15 feb.	Week 7 van 11 t/m 15 feb.	Week 7 van 11 t/m 15 feb.	Week 7 van 11 t/m 15 feb.	Leerkracht	IB /Ik/Dir.
Cito's nakijken en invoeren		Week 7 van 11 t/m 15 feb.	Week 7 van 11 t/m 15 feb.	Week 7 van 11 t/m 15 feb.	Week 7 van 11 t/m 15 feb.	Week 7 van 11 t/m 15 feb.	Week 7 van 11 t/m 15 feb.	Leerkracht evt. met hulp IB-er	
Lkr. maakt analyse op kindniveau denk aan : screeningslijst dyslexie IB'er maakt analyse op groepsniveau		Week 8 van 18 t/m 22 feb.	Week 8 van 18 t/m 22 feb.	Week 8 van 18 t/m 22 feb.	Week 8 van 18 t/m 22 feb.	Week 8 van 18 t/m 22 feb.	Week 8 van 18 t/m 22 feb.	IB-er Leerkracht	IB /Ik/Dir.
Groepsoverzichten en Groepsplannen maken 2^e helft schooljaar		Week 10 van 4 t/m 8 maart	Week 10 van 4 t/m 8 maart	Week 10 van 4 t/m 8 maart	Week 10 van 4 t/m 8 maart	Week 10 van 4 t/m 8 maart	Week 10 van 4 t/m 8 maart	Leerkracht	
IB'er doet klasbezoeken n.a.v. groepsoverzichten/groepsplannen en bespreekt deze met lkr.		Week 11 van 11 t/m 15 maart	Week 11 van 11 t/m 15 maart	Week 11 van 11 t/m 15 maart	Week 11 van 11 t/m 15 maart	Week 11 van 11 t/m 15 maart	Week 11 van 11 t/m 15 maart	IB-er	IB /Ik
Invullen Evaluatieformulier leerlingen extra zorg inleveren bij IB-er	Week 11 van 11 t/m 15 maart	Week 11 van 11 t/m 15 maart	Week 11 van 11 t/m 15 maart	Week 11 van 11 t/m 15 maart	Week 11 van 11 t/m 15 maart	Week 11 van 11 t/m 15 maart	Week 11 van 11 t/m 15 maart	Leerkracht	
IB-er/directeur en leerkrachten hebben na de toetsperiode een Leerlingbespreking van 45 minuten n.a.v. toetsanalyse, het groepsplan en de sociaal-emotionele ontwikkeling. In deze periode vindt ook het groepsplanoverleg plaats met de kleuterleerkrachten. Het groepsplan betreft alleen de oudste kleuters en staat bij het schoolrijheidsonderzoek.									
Toetsen	kleuterklas	Klas 1	Klas 2	Klas 3	Klas 4	Klas 5	Klas 6	Wie	Analyse bespreking
Tweede toetsperiode CITO – E toetsen									
Eindtoets IEP							Week ? april	Leerkracht	IB /Ik/Dir.
DMT 1/5		Week 21 van 20 t/m 24 mei	Week 21 van 20 t/m 24 mei	Week 21 van 20 t/m 24 mei	Week 21 van 20 t/m 24 mei	Week 21 van 20 t/m 24 mei		IB-er	IB /Ik/Dir.
AVI 1/5		Week 21 en 22 van 20 t/m 29 mei	Week 21 en 22 van 20 t/m 29 mei	Week 21 en 22 van 20 t/m 29 mei	Week 21 en 22 van 20 t/m 29 mei	Week 21 en 22 van 20 t/m 29 mei		Onderwijs-assistent	IB /Ik/Dir.
Spelling 1/5		Week 23 van 3 t/m 7 juni	Week 23 van 3 t/m 7 juni	Week 23 van 3 t/m 7 juni	Week 23 van 3 t/m 7 juni	Week 23 van 3 t/m 7 juni		Leerkracht	IB /Ik/Dir.

Spelling werkwoord						Week 23 van 3 t/m 7 juni		Leer- kracht	IB /Ik/Dir.
Rekenen 1/5		Week 24 11 t/m 14 juni	Week 24 11 t/m 14 juni	Week 24 11 t/m 14 juni	Week 24 11 t/m 14 juni	Week 24 11 t/m 14 juni		Leer- kracht	IB /Ik/Dir.
Begrijpend Lezen 1/2		Week 25 17 t/m 21 juni	Week 25 17 t/m 21 juni					Leer- kracht	IB /Ik/Dir.
Sociaal-emot- ont- wikkeling		Week 25 17 t/m 21 juni	Week 25 17 t/m 21 juni	Week 25 17 t/m 21 juni	Week 25 17 t/m 21 juni	Week 25 17 t/m 21 juni		Leer- kracht	IB /Ik/Dir.
Cito's nakijken en invoeren		Week 25 17 t/m 21 juni	Week 25 17 t/m 21 juni	Week 25 17 t/m 21 juni	Week 25 17 t/m 21 juni	Week 25 17 t/m 21 juni		Leer- kracht evt. met hulp IB-er	
Lkr. maakt analyse op kindniveau denk aan : screeningslijst dyslexie IB'er maakt analyse op groepsniveau		Week 26 24 t/m 28 juni	Week 26 24 t/m 28 juni	Week 26 24 t/m 28 juni	Week 26 24 t/m 28 juni	Week 26 24 t/m 28 juni		IB-er Leer- kracht	IB /Ik/Dir.
Invullen Evaluatieform ulier leerlingen zorg inleveren bij IB-er	Week 26 24 t/m 28 juni	Week 26 24 t/m 28 juni	Week 26 24 t/m 28 juni	Week 26 24 t/m 28 juni	Week 26 24 t/m 28 juni	Week 26 24 t/m 28 juni	Week 26 24 t/m 28 juni	Leer- kracht	
Groepsoverzi chten en Groepsplann en maken 1^e helpt nieuwe schooljaar			Week 36 26 t/m 30 aug.	Week 36 26 t/m 30 aug..	Week 36 26 t/m 30 aug..	Week 36 26 t/m 30 aug.	Week 36 26 t/m 30 aug.	Leer- kracht	
IB'er doet klasbezoeken n.a.v. groepsoverzi chten/groeps plannen en bespreekt deze met lkr			Week 37 9 t/m 13 sept.	Week 37 9 t/m 13 sept.	Week 37 9 t/m 13 sept.	Week 37 9 t/m 13 sept.	Week 37 9 t/m 13 sept.	IB-er	IB /Ik/
IB-er/directeur en leerkrachten hebben na de toetsperiode een Leerlingbespreking van 45 minuten n.a.v. toets-analyse, het groepsplan en de sociaal-emotionele ontwikkeling. In deze periode vindt ook het groepsplan overleg plaats met de kleuterleerkrachten t.a.v. de oudste kleuters en eventuele kleuterverlengers.									

4.2 Afname en verwerking van de toetsresultaten

De IB-er faciliteert en houdt er toezicht op dat de toetsen zorgvuldig en met inachtneming van het toetsreglement, klassikaal worden afgenomen. Bij leerlingen met een specifieke stoornis, zoals ernstige dyslexie, kunnen de omstandigheden waaronder wordt getoetst, volgens de daarvoor geldende richtlijnen worden aangepast.

De leerkracht voert de toetsgegevens in en analyseert deze in samenspraak met de ib-er. De analyse wordt door de leerkracht met de ib-er en eventueel de directeur besproken. De leerlingen worden naar niveau, rekening houdend met stimulerende en belemmerende factoren onderverdeeld in clusters. Het Groepsplan voor rekenen, spelling en begrijpend – en technisch lezen wordt opgesteld voor de duur van een half jaar.

5. Administratie van de zorg

5.1 Didactisch groepsoverzicht en groepsplan

In het 'papieren' didactisch groepsoverzicht wordt per kind de belemmerende en stimulerende factoren, behaalde resultaten en streefdoelen geanalyseerd en gerubriceerd.

Vanuit dit overzicht wordt in het webbased systeem Leerwinst een groepsplan opgesteld waarin de geplande gedifferentieerde aanpak van de groep zichtbaar wordt gemaakt en wordt gepland.

5.2 Handelingsplan

Zodra extra ondersteuning aan een leerling wordt geboden, wordt hiervoor een handelingsplan opgesteld door de leerkracht, RT'er of ondersteuner. Dit compacte handelingsplan bevat doelen, aanpak en tijdsduur. Het handelingsplan wordt vooraf met betreffende ouders/verzorgers besproken en na afloop weer met ouders geëvalueerd. Het opstellen en vastleggen van afspraken vindt plaats in OAS.

5.3 Groeidocument en OPP

Het Groeidocument

Het groeidocument is binnen het Passend Onderwijs een middel om te inventariseren en vast te leggen wat een kind aan ondersteuning nodig heeft en in kaart te brengen welke interventies er ingezet zijn om ervoor te zorgen dat de schoolloopbaan succesvol verloopt. Het groeidocument wordt gebruikt om externe hulp in te roepen en/of een ondersteuningsarrangement (OOA) of Toelaatbaarheidsverklaring SBO of SO aan te vragen. Het document bevat vertrouwelijke informatie, waarover ouders worden geïnformeerd en wordt 'versleuteld' aan belanghebbenden verzonden.

De intern begeleider legt het groeidocument in Word aan en houdt dat samen met de klassenleerkracht bij.

Het OPP

Leerlingen met speciale onderwijsbehoeften komen in aanmerking voor een individueel toegesneden onderwijskundig begeleidingsplan: het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP).

Leidend bij het opstellen van een OPP is dat er een onderwijskundig plan wordt opgesteld dat bedoeld is om een leerling die niet met de gemiddelde ontwikkeling van de klas kan meekomen of die daar ver op voor uit loopt zo optimaal mogelijk te kunnen begeleiden. Ook voor leerlingen die als gevolg van een handicap of stoornis een onderwijsbelemmering ervaren is de werkwijze bij uitstek geschikt. Het OPP wordt opgesteld door de intern begeleider, in nauwe samenwerking met de leerling, ouders en leerkracht. De leerstof, de instructie en het tempo waarin de leerling de leerstof verwerkt, wordt waar nodig aangepast aan zijn of haar mogelijkheden. Hierbij wordt zowel gekeken naar de intelligentie en de resultaten op de didactische toetsen als naar de sociaal emotionele eigenschappen van de leerling. Hiermee wordt beoogd om uiteindelijk een soepele overgang naar een passende vorm van voortgezet onderwijs te bewerkstelligen.

Er wordt een prognose gesteld voor het voortgezet onderwijs. In een (OPP) ontwikkelingsplan wordt beschreven hoe de prognose bereikt kan worden. Er vindt jaarlijks een prognosebespreking plaats. De laatste bespreking vindt plaats in klas 6.

5.4 Leerlingdossier

Om alle gegevens, uit alle leerjaren, in een goed overzicht per leerling bijeen te brengen wordt gebruik gemaakt van de samenwerkende digitale leerlingvolgsysteem(en) OAS en Leerwinst.

In het OAS worden de basisgegevens van de leerlingen bijgehouden, wordt het verzuim geregistreerd, handelingsplannen opgesteld en logboeken bijgehouden/

Leerwinst biedt de volgende mogelijkheden:

- Leerlingen te arrangeren (d. w. z. clusteren per differentiatieniveau waarop wordt gewerkt in de klas, zowel in het hoofdonderwijs als in de oefenuren) per semester. Dit sluit aan bij het Handelingsgericht werken. Hiermee wordt de onderwijsbehoefte binnen een klas in kaart gebracht middels groepsplannen die ieder half jaar gemaakt worden door de leerkracht.
- Gevulde leerlijnen opstellen met leerdoelen voor verschillende leerroutes. Deze doelen (vaardigheden) zijn waar nodig uitgebreid met de vrijeschool specifieke doelen
- Standaard domeinen bijhouden zoals; Rekenen, Technisch Lezen, Begrijpend lezen en Spelling (gekoppeld via CITO-LOVS)
- Op basis van de leerlinggegevens, kan al vroegtijdig een voorlopige indicatie voor het verwachte VO-uitstroom niveau gegeven worden.
- Het aanmaken van een onderwijs perspectief plan (OPP) is mogelijk.

De gegevens over de te behalen doelen en de individuele ontwikkeling van leerlingen worden vastgelegd in het digitale LOVS.

De uitslagen van toetsen worden vastgelegd in het CITO-LOVS. De gegevens over de te behalen doelen en de ontwikkeling van leerlingen wordt vastgelegd in Leerwinst.

De drie systemen zijn gekoppeld en beveiligd met wachtwoorden.

6. Intern aanbod voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften

6.1 Remedial teaching

Alle zorgleerlingen zijn bij leerkrachten en intern begeleider in beeld. Van hen zijn belemmerende en stimulerende factoren beschreven in het Groepsoverzicht en zij krijgen onderwijs dat zo goed mogelijk is toegespitst op hun onderwijsbehoeften. Leerlingen die extra zorg nodig hebben krijgen dit ook. De school biedt RT en er is een klassenassistente voor 4 dagen per week beschikbaar, die gedifferentieerd werken in de groepen ondersteunt. Kinderen uit de lagere klassen van de onderbouw krijgen remediërende oefeningen voor taal of rekenen mee om in de klas tijdens oefeningen aan te werken. Kinderen uit de hogere klas kunnen deze oefeningen ook aan de laptop maken. Zij krijgen hiervoor instructie van de remedial teacher die ook de licentie verzorgt en het kind inloggegevens verstrekt. Voor Taal kan gebruikt gemaakt worden van Taalzee en voor rekenen Rekenruimte. De vorderingen van deze digitale vorm van ondersteuning worden door de remedial teacher gemonitord. Het kind krijgt hierop feedback.

Er is afgesproken dat zorgleerlingen slechts voor een beperkte periode RT krijgen, zodat meerdere kinderen hiervan kunnen profiteren. Het effect van doorlopend RT kan voor bepaalde leerlingen beperkt zijn. Toch zijn er leerlingen die gezien hun indicatie, of hun problematiek wel degelijk baat hebben bij langdurig RT.

Soms is de aanwezige rt-capaciteit binnen de formatie van de school ontoereikend om deze leerlingen de extra zorg te kunnen bieden die zij nodig hebben. Dan kunnen externe rt-leerkrachten soms binnen de school(tijd) met hen werken. Deze extra remedial teaching valt, net als de antroposofische therapieën, niet binnen de formatie en kan niet door de school worden bekostigd. Dat geldt ook voor de aanvullende therapieën die kunnen worden geadviseerd om een kind verder te helpen

6.2 Dyslexie

Dyslexie, wat is dat eigenlijk?

Dyslexie is een handicap die iedereen kan treffen. Het is een ernstige beperking bij het lezen en spellen van taal. Dyslexie is aangeboren en onafhankelijk van intelligentie. Het kan de schoolprestaties ernstig belemmeren waardoor kinderen met dyslexie op school vaak onder hun niveau presteren. Bij een vroegtijdige diagnose en, indien geïndiceerd behandeling van dyslexie, kunnen kinderen een aanvaardbaar niveau van technisch lezen, spellen en schrijven bereiken.

Onderwijszorg Nederland heeft kennis over en ervaring met diagnose en behandeling van dyslexie en is de partner voor ouders, kinderen en de school.

Door vroegtijdig te signaleren kan men al direct hulp bieden en mogelijke lees- en spellingsproblemen voorkomen en genoeg materiaal verzamelen om echte dyslexie aantoonbaar te maken.

Dyslexie laat zich in de praktijk herkennen door een hardnekkige en ernstige lees- en/of spellingsachterstand en is weinig beïnvloedbaar door didactische maatregelen of door inspanningen van de remedial teacher.

Binnen dit protocol ligt de nadruk op een onvermogen bij een kind, namelijk op het onvermogen om zich het lezen gemakkelijk eigen te maken. Vanuit de Vrijeschool gedachte blijven wij elk kind, dus ook het kind met eventuele dyslexie, als totaal mens zien en richten wij ons op de mogelijkheden en talenten die het heeft en kan ontwikkelen.

Voor de scholen zijn er sinds enkele jaren de zogenaamde Protocollen Leesproblemen en Dyslexie. Deze protocollen zijn ontwikkeld door het Expertisecentrum Nederlands vanuit de Radboud Universiteit Nijmegen. Voor dyslexiezorgaanbieders is het Protocol Diagnose en Behandeling ontwikkeld. Dit protocol biedt richtlijnen voor de vaststelling en de behandeling van ernstige enkelvoudige dyslexie. Dyslexiezorgaanbieders zijn verplicht te werken conform het protocol. Onderwijszorg Nederland heeft haar gestandaardiseerde onderzoeksprotocollen en de behandeling daarop gebaseerd.

Bij de diagnosestelling wordt de indicatiestelling volgens de richtlijnen van het Protocol Dyslexie Diagnose en Behandeling opgesteld. Aanvullend wordt bij de diagnosestelling de richtlijn van de Stichting Dyslexie Nederland (SDN) gevolgd. De SDN vereist naast alleen het geven van de diagnose van dyslexie, ook een uitbreiding van de diagnose door de ernst van de dyslexie te classificeren, de mogelijke oorzaken/diverse tekorten te benoemen en een handelingsgerichte diagnose op te stellen. Wanneer behandeling niet geïndiceerd is, omdat bijvoorbeeld sprake is van bijkomende problematiek of omdat de dyslexie niet ernstig genoeg is, krijgt u eveneens een passend handelingsgericht advies. Alle hulpvragen worden door Onderwijszorg Nederland volgens haar hoge kwaliteitsstandaard verwerkt. De onderzoeker zal in dat geval met de ouders en de school samen bespreken wat de vervolgstappen kunnen zijn.

Welke leerlingen komen in aanmerking voor behandeling

De vergoede zorg geldt voor leerlingen op de basisschool, vanaf 7 jaar, waar sprake is van ernstige enkelvoudige dyslexie. Dat wil zeggen dat er bij deze leerlingen, naast dyslexie, geen sprake is van een of meer andere leer- of ontwikkelingsstoornissen (co-morbiditeit) die van de behandeling kunnen belemmeren. Als ouders hun kind willen aanmelden bij ONL voor diagnostiek en behandeling van ernstige enkelvoudige dyslexie, is het nodig dat de school bij doorverwijzing het schooldossier aan de ouders ter beschikking stelt waarmee het vermoeden van ernstige enkelvoudige dyslexie wordt onderbouwd. In dit dossier staat onder andere aangegeven welke extra hulp is geboden (gedurende minimaal een half jaar) en wat de leerresultaten van het kind zijn. Het schooldossier wordt betrokken bij het wel of niet geven van toestemming voor vergoede dyslexiezorg. Wanneer de ONL-periode afgerond is, vindt er een evaluatiegesprek plaats, waar de intern begeleider bij aanwezig is.

Hoe ziet een behandeltraject bij ONL er uit?

Een behandeltraject begint met een verzoek van een ouder om een onderzoek naar mogelijke ernstige enkelvoudige dyslexie bij een kind uit te voeren, mits de gemeente daarvoor toestemming heeft gegeven of een huisarts heeft doorverwezen. Naar aanleiding hiervan wordt een behandelplan opgesteld en besproken met ouders. Naar aanleiding hiervan wordt een behandelplan opgesteld en besproken met ouders.

Het behandeltraject:

- Het kind krijgt individuele behandeling, 55 minuten per week.
- Een behandeltraject kan 1 tot 1,5 jaar duren.
- Ouders doen iedere week thuis extra oefeningen met hun kind.
- De school wordt over de inhoud van de behandeling geïnformeerd en bij de tussentijdse evaluatiegesprekken betrokken.
- ONL biedt de zorg zo dicht mogelijk in de vertrouwde omgeving van het kind, school nabij aan. Waar mogelijk oefent het kind ook op school.

6.3 Hoogbegaafdheid

In het onderwijs komt er steeds meer aandacht voor (hoog) begaafde leerlingen. Ook op de Vuurvogel weten we dat deze kinderen een specifiek onderwijsaanbod nodig hebben. Er is een coördinator hoogbegaafdheid aangesteld die, samen met directie en ib-er, de leerkrachten ondersteunt en die een beleidsplan hoogbegaafdheid heeft opgesteld en implementeert in de school.

Door deze specialist hoogbegaafdheid wordt een aangepast lesprogramma ontwikkeld om hoogbegaafde leerlingen zowel binnen als buiten de eigen groep effectief te kunnen begeleiden. Daarbij wordt gewerkt aan:

- Het creëren van inzicht in en kennis van bijzondere begaafdheid bij leerkrachten en het bevorderen van de deskundigheid die daarmee verband houdt.
- Het organiseren van een doorgaande verrijkingslijn taal, rekenen en de overige vakken.
- Implementeren en hanteren van een diagnostisch instrument (DHH)
- Het werken op basis van een onderwijskundig plan bij de begeleiding van bovengemiddeld intelligente en meervoudig begaafde leerlingen.

We spreken van hoogbegaafdheid wanneer een kind een IQ boven 130 heeft. Van hoogbegaafdheid spreken we in de school als een kind onderzocht is en als op grond daarvan hoogbegaafdheid kan worden vastgesteld. Kinderen met een *ontwikkelingsvoorsprong* lopen voor op hun leeftijdsgenootjes, maar blijken niet altijd hoogbegaafd te zijn. Door een leerling vanaf de kleuterklas goed te blijven volgen kan de vraag naar wel of niet hoogbegaafd worden beantwoord.

Dit schooljaar gaan we verder met het besteden van speciale aandacht voor een goede afstemming op de hoogbegaafde of zeer intelligente leerling. Een van de mogelijkheden voor deze leerlingen is het compacten en verrijken van de lesstof. Compacten houdt in dat voor de leerling een deel van de herhalingsstof en oefenstof weggelaten wordt.

Bij rekenen gebeurt dat middels het Routeboekje van Wereld in Getallen. Van tevoren kan getoetst worden wat de kennis van de leerling is. Alleen de onderdelen die nog onvoldoende zijn, worden geoefend. Uitgangspunt is: verrijken en verdiepen, in plaats van versnellen. Anders gaat het kind te snel door de lesstof. Maar ook omdat de opdrachten, waarbij het om wezenlijk andere leerstof gaat, moeilijker zijn. Ze ontwikkelen hierdoor een betere werkhouding en motivatie. Ook kunnen er ander soorten opdrachten aan het kind gegeven worden o.a. in de vorm van het maken van een werkstuk over een bepaald onderwerp.

Daarnaast wordt met hulp web-based programma Acadin de hoogbegaafde leerling zelfstandig aan het werk gezet.

6.4 Overige ondersteunende therapieën

Naast de RT kennen we ook een aantal aanvullende antroposofische therapieën (spraak-, muziek-kunstzinnige- en euritmitherapie) die kunnen worden ingezet.

De aanvraag door de klassenleerkracht, na overleg met de ouders, verloopt via de intern begeleider. Er wordt een aanvraagformulier ingevuld. De therapeut neemt daarna contact op met de ouders voor een intakegesprek. De therapie vindt onder schooltijd plaats.

Wanneer de ouders de therapeut zelfstandig benaderen, vindt de therapie na schooltijd plaats.

De therapeuten werken als zzp'er. De school vergoedt de therapie niet.

6.4.1 Kunstzinnige therapie

Kunstzinnige therapie kan kinderen helpen om te gaan met gevoelens als angst, verdriet en woede. Door schilderen, (vorm)tekenen en/of boetsen kan de kunstzinnige therapie versterkend en helend werken in de ontwikkeling van het kind. Goede kunstzinnige activiteiten werken opbouwend voor een kind, ze helpen het evenwicht herstellen, bevorderen de concentratie of helpen mee spanning op te lossen.

De kunstzinnige therapie kan worden ingezet bij:

- pesten en gepest worden
- onzekerheid
- faalangst
- kwetsbaarheid in emotionele ontwikkeling
- verminderde concentratie/het snel afgeleid zijn
- dominant/opvallend gedrag
- terug getrokken/afhankelijk gedrag
- onrust
- slaapproblemen
- problemen op sociaal-emotioneel vlak
- verwerken van trauma, verlies en/of scheiding
- ADD en ADHD
- grensoverschrijdend gedrag

6.4.2 Spraaktherapie

Spraaktherapie is een vorm van kunstzinnige therapie waarbij wordt uitgegaan van de vormende krachten die in de taal leven.

Het doel van de spraaktherapie is het kind te helpen van het vinden van die balans in zichzelf. In de diagnose wordt geluisterd naar de kwaliteiten van het spreken en onderzocht welke stroom overheerst, of er meer sprake is van een oplossende, uitvloeiende tendens of meer van een te sterk concentrerende. Vaak wordt dit ook zichtbaar in de bewegingen van het kind. Deze tendensen worden afgezet tegen de ontwikkelingsfasen van het kind en wordt onderzocht of ze nog daarmee in de pas lopen. Aan de hand daarvan wordt de vraag geformuleerd en een behandelplan gemaakt.

Therapeutische spraakvorming is een echte oefentherapie, waarin door een gevarieerd herhalen van boven genoemde kunstzinnige kwaliteiten, via spraakoefeningen met beweging en het spreken van gedichten en teksten, gewerkt wordt aan de innerlijke balans.

6.4.3. Euritmietherapie

Euritmie maakt gebruik van de elementen in de taal en de muziek en maakt deze zichtbaar door middel van gebaren en vormen. In de mens spelen zich allerlei processen af, die veelal een eigen ritme hebben. Bijvoorbeeld het ademhalen, het waken en slapen, de bloedsomloop, de spijsvertering, de inwendige secreties etc. Maar ook in ons zielenleven kennen we een balans. Deze processen en ritmen kunnen in hun balans verstoord raken. Daardoor kunnen er klachten ontstaan van allerlei aard.

Tijdens de euritmietherapie worden een aantal klanken en vormen geoefend en herhaald. De klankgebaren en vormen zijn daarbij afgestemd op de individuele hulpvraag. Door de regelmaat van oefenen van bewegingen met de hele gestalte, gaat het lichaam de klanken en vormen als het ware 'herkennen'. Zo kan euritmietherapie er aan bijdragen de natuurlijke ritmen te herstellen en de mens weer in evenwicht te brengen.

Tijdens de ontwikkeling van een kind kan het voorkomen dat er vragen ontstaan over het opnemen van de leerstof, de concentratie, de sociale vaardigheden, de motoriek, of ten aanzien van de emotionele ontwikkeling. Euritmietherapie kan bijvoorbeeld succesvol uitwerken bij klachten als spanningen, slaapproblemen, of verdriet dat verwerkt moet worden.

6.4.4 Muziektherapie

Tijdens de muziektherapie maakt het kind, samen met de therapeut, muziek. Of de therapeut maakt muziek voor het kind. Muziektherapie ondersteunt wanneer het leren door concentratieproblemen stagneert. De waarneming wordt door inzet van muziek gericht. Het muzikale geheugen blijft immers langer in tact dan vele andere vormen van geheugen. Ritme en muziek ondersteunen ook bij bewegingsproblematiek. Muziek kan helpen ontspannen en het lichaamsgevoel vergroten.

7. Contact met andere instanties

Bij de leerlingzorg kunnen de volgende externe instanties betrokken worden :

- OnderwijsAdvies (OA)
- Schoolmaatschappelijk werk (vanuit Schoolformaat)
- Jeugdformaat
- Ambulante Educatieve Dienst
- GroosMentaalBeter
- De Jutters
- Opvoedpoli
- Impegno
- Therapeuticum Aurum
- Kindertherapeuticum, Zeist
- De Musketier, voor speciaal onderwijs
- De Horizon, voor speciaal basisonderwijs

7.1 SWV Zoetermeer

Onze school maakt samen met bijna alle (speciale) basisscholen en scholen voor speciaal onderwijs in Zoetermeer deel uit van het samenwerkingsverband Passend Onderwijs Primair Onderwijs Zoetermeer 28-17. Gezamenlijk zorgen wij ervoor dat er voor elke leerling een passende onderwijsplek beschikbaar is. Op de website van het samenwerkingsverband (www.passendonderwijszoetermeer.nl) vindt u uitgebreide informatie over het samenwerkingsverband.

7.2 Ondersteuning

In het schoolondersteuningsprofiel staat beschreven wat onze school op het gebied van ondersteuning biedt. Op onze school verzorgen wij onderwijs van zo hoog mogelijke kwaliteit. Wij denken daarbij vanuit de mogelijkheden van de leerlingen en helpen hen hun mogelijkheden te benutten. Die aanpak duiden we aan met 'ondersteuning' en vormt de basis van de IHI-aanpak. De verkorte beschrijving van de IHI-aanpak is onderdeel van het schoolondersteuningsprofiel. De uitgebreide versie is te vinden op de website van het samenwerkingsverband. Soms signaleren de leerkracht en/of de ouders/verzorgers dat de ontwikkeling van een leerling niet naar verwachting verloopt. De IHI-aanpak voorziet dan in overleg tussen de betrokkenen, waaraan ook de intern begeleider, als zorgcoördinator van de school, deelneemt.

7.2.1 Basisondersteuning

Alle scholen binnen het samenwerkingsverband hebben via hun bestuur afspraken gemaakt over het niveau van basisondersteuning dat iedere school moet aanbieden. Ook daarbij staat de IHI-aanpak centraal. Onderdeel van de basisondersteuning is, dat elke school haar basiskwaliteit op orde heeft, het dagelijkse onderwijs op de leerling afstemt (handelingsgericht werken), een interne ondersteuningsstructuur heeft en een aantal preventieve en licht curatieve interventies kan uitvoeren, zoals ondersteuning bieden bij dyslexie en dyscalculie en begeleiding bieden op het gebied van gedrag. Een interne ondersteuningsstructuur wil zeggen dat de leerlingen regelmatig volgens een vast schema gevolgd en besproken worden door de leerkracht en de intern begeleider.

7.2.2 Extra ondersteuning

Sommige leerlingen hebben meer ondersteuning nodig dan de school met eigen mogelijkheden kan bieden. In dat geval spreken we van extra ondersteuning. Binnen het samenwerkingsverband zorgen we ervoor dat deze leerlingen de juiste extra ondersteuning krijgen aangeboden. Dat kan door inschakeling van ambulante begeleiding of andere ondersteuning bij ons op school (een arrangement) of (tijdelijke) plaatsing op een andere (speciale) school. De inzet van extra ondersteuning verloopt altijd via een IHI-overleg, waaraan ook de ouders/verzorgers en ter zake deskundigen deelnemen. We doen dat zoveel mogelijk in samenwerking met andere organisaties die bij Meerpunt zijn aangesloten. Meerpunt is een Zoetermeerse netwerkorganisatie, waarin vele organisaties samenwerken, die actief zijn rondom de ondersteuning en zorg voor gezinnen in Zoetermeer.

Zoals in de IHI-aanpak staat beschreven trachten wij in samenwerking met de ouders/ verzorgers de leerlingen, die daaraan de behoefte hebben passende basisondersteuning of extra ondersteuning te bieden. Wanneer het, ondanks alle inspanningen, toch niet lukt om tot een gezamenlijk plan van aanpak voor een leerling te komen, dan bestaat de mogelijkheid om via de school externe advisering binnen het samenwerkingsverband in te roepen.

7.2.3 Inzet ondersteuningsgelden

Het bestuur van de school ontvangt jaarlijks van het samenwerkingsverband een budget waarmee het bestuur extra ondersteuning kan bekostigen.

Dit bedrag is bedoeld wordt verzorgen van de zorgstructuur zoals deze in dit plan is beschreven voor speciale arrangementen voor leerlingen met een zorgvraag.

De aanvragen voor zogenoemd arrangementen loopt via de IB'er.

7.2.4 IHI

Staat voor Integraal Handelingsgericht Indiceren. Wanneer een leerling extra ondersteuning nodig heeft worden er systematisch een aantal stappen doorlopen om na te gaan of een passende onderwijsplek kan worden geboden. Deze stappen staan beschreven op:

http://passendonderwijszoetermeer.nl/?page_id=183

7.2.5 Procedure en criteria SO

Voor doorverwijzing naar het speciaal -basis- onderwijs is een TLV (Toelaatbaarheidsverklaring) nodig. In een IHI-overleg kan deze afgegeven worden bij monde van twee deskundige deelnemers, die daartoe geautoriseerd zijn. Dat kan zijn de orthopedagoog of psycholoog en de smw'er. Het Samenwerkingsverband verzorgt de TLV op papier en stuurt die door naar de school waar het kind op zit. De ib'er stuurt de TLV door naar de ontvangende school.

8. Taakverdeling in de zorgverbreding

8.1 Taken IB

- Legt regelmatig klassenbezoeken af, alsmede korte Flitsbezoeken en voert naar aanleiding daarvan collegiale (begeleidings-)gesprekken met leerkrachten
- De leerlingenzorg bespreken binnen het zorgteam (RT'er en Onderwijsassistente)
- begeleiden van leerkrachten bij het hanteren van het leerlingvolgsysteem.
- Organiseren, voorbereiden, begeleiden en documenteren van groepsbesprekingen en/of leerlingbesprekingen
- Beheren/organiseren van de orthotheek.
- Begeleiden bij het opstellen van een individueel handelingsplan
- Begeleiden bij het opstellen van een groepsoverzichten en groepsplannen HGW en controleren daarvan op juistheid en volledigheid en de organisatie daarvan.
- Organiseren en begeleiden van diagnostisch onderzoeken door externen.
- Contactpersoon van ambulante PPO-begeleiders
- Contacten leggen en onderhouden met ouders en maatschappelijke en zorgverleningsinstanties.
- Begeleiden van leerlingen en ouders naar andere scholen.
- Samen met directie twee keer per jaar de toets resultaten analyseren
- evalueren en bespreken met leerkrachten van de groepsplannen en de toetsresultaten.
- Onderhouden van en regelmatig controleren leerling dossiers en LOVS
- Coördinator zij-instroom leerlingen
- Voorbereiden met de klassenleerkracht en voorzitten van kinderbesprekingen in de PV
- Het bijwonen van IB-overleggen vanuit het Samenwerkingsverband
- Aanleggen en bijhouden van Groeidocumenten en OPP's
- Maken van de Toetskalender en toezicht houden op de bestellingen en de afname van de toetsen en het invoeren van de resultaten

8.2 Taken directie

- Vormt beleid ten aanzien van zorgverbreding, zowel preventief als curatief (in ontwikkeling).
- Evalueren van de zorgverbreding (in voorbereiding).
- Schept voorwaarden (geld, ruimte en tijd).
- Overlegt regelmatig met de intern begeleider.
- Stelt zorgfunctionarissen aan.
- Zorgt voor taak-/functiebeschrijving van zorgfunctionarissen.
- Houdt functioneringsgesprekken met zorgfunctionarissen en leerkrachten met het oog op vergroting van de professionaliteit

8.3 Taken klassenleerkracht

- Kan in het lesgeven rekening houden met verschillen tussen leerlingen.
- Kan lesgeven in kleine en grote groepen.
- Houdt de vorderingen van de leerlingen bij.
- Neemt zelf leerlingvolgsysteemtoetsen af.
- Verwerkt de resultaten van de toetsen en verzamelt waar nodig aanvullende informatie.
- Neemt deel aan groepsbesprekingen en individuele leerlingbesprekingen.
- Levert een bijdrage aan het opstellen van groeps- en individuele handelingsplannen (in voorbereiding).
- Voert groeps- en individuele handelingsplannen uit.
- Heeft contacten met ouders

9. Speerpunten Zorg

9.1 Evaluatie doelstellingen en speerpunten 2017-2018

Voor dit schooljaar hebben we de volgende doelstellingen geformuleerd

1. De rekenperioden in het rekenonderwijs en de inzet van de methoden op elkaar afstemmen en beschrijven.
2. Het onderwijs met betrekking tot Begrijpend Lezen wordt onderzocht en we komen tot een besluit over de aanpak dan wel methodiek.
3. Gezamenlijk studie over het onderwerp Mediawijsheid en digitalisering. Wat zijn gezichtspunten hierover en welke rol is er binnen ons onderwijs ten aanzien van het gebruik van moderne media.? Doelstelling is betreft de diverse onderdelen besluiten te nemen of procedures vast te leggen.
4. Rol en plaats van Remedial teaching in de school
 - wat is de helende werking van RT?
 - remedial teaching in de klas, hoe geven we dat vorm;
 - de inzet van digitale remediërende programma's, zoals Taalzee en Rekentuin
5. De borging van een structurele aanpak voor hoogbegaafde kinderen wordt verder onderzocht en uitgewerkt
6. Invoering van de periodeplanning en het gebruik van het Logboek in Leerwinst. Het periodeonderwijs Rekenen wordt als eerste mee begonnen.
7. Volgen en vastleggen van de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen binnen een nader te bepalen systematiek.
8. Effecten van de extra ondersteuning middels vragenlijsten aan ouders en leraren onderzoeken en in juni 2018 daarover rapporteren.

Wat is er in schooljaar 2017-2018 bereikt?

1. De rekenperioden in het rekenonderwijs en de inzet van de methoden op elkaar afstemmen en beschrijven.
Aan de hand van een Rekenplan is met begeleiding van BVS Schooladvies, Paul van Meurs een project afgerond. Voor elke klas is een digitale Rekenbox aangemaakt waarin de leerlijn rekenen voor betreffend schooljaar is opgenomen is, de relatie met de oefenstof uit de methodeboeken Wereld in Getallen, alsmede gedifferentieerde lessuggesties, werkbladen en verwijzingen naar digitale bronnen.
Als rekencoördinator is Myrthe Simons aangesteld. De reken coördinator draagt zorg voor de borging en verdere ontwikkeling van het Rekenplan.
2. *Het onderwijs met betrekking tot Begrijpend Lezen wordt onderzocht en we komen tot een besluit over de aanpak dan wel methodiek.*
In de lerarenvergadering hebben we aandacht besteed aan literatuur van verschillende vormen van en aanbod betreffende Begrijpend Lezen en Luisteren.
Dit is niet uitgewerkt in besluit of een methodiek of de aanschaf van een methode. Wel zal volgend schooljaar weer i.s.m. BVS Schooladvies een digitale Taalbox worden uitgewerkt. Waarin periodeonderwijs en methodische aanpak integraal worden vormgegeven.
3. *Gezamenlijk studie over het onderwerp Mediawijsheid en digitalisering. Wat zijn gezichtspunten hierover en welke rol is er binnen ons onderwijs ten aanzien van het gebruik van moderne media.? Doelstelling is betreft de diverse onderdelen besluiten te nemen of procedures vast te leggen.*
Onder leiding van de gecertificeerd media-coach Gunnar Gijbels is op verschillende vergadermomenten aandacht besteed aan gezichtspunten rondom dit onderwerp. Diverse boeken die betrekking hebben op dit onderwerp zijn aangeschaft en individueel bestudeerd.
Dit heeft geresulteerd in een Communicatieprotocol. Daarnaast is een concept-programma hoe nieuwe media in de diverse klassen kan worden ingezet.

4. *Rol en plaats van Remedial teaching in de school*

- *wat is de helende werking van RT?*
- *remedial teaching in de klas, hoe geven we dat vorm;*
- *de inzet van digitale remediërende programma's, zoals Taalzee en Rekentuin*

In overlegmomenten is hier mee aan de slag gegaan. Vastgesteld is dat RT zal moeten dienen om een leerachterstand- of ontwikkeling in een beperkte periode weer op niveau te brengen. In samenwerking tussen leerkracht en RT-er. Mocht na een periode van twee keer zes weken dit niet zijn gerealiseerd krijgt de betreffende leerling een eigen leerlijn. Onderdeel van een eigen leerlijn kan zijn de extra ondersteuning door de interne of een externe RT-er

Er zijn afspraken gemaakt over de inzet van digitale remediërende programma's (zie verder Remedial Teaching 6.1)

5. *De borging van een structurele aanpak voor hoogbegaafde kinderen wordt verder onderzocht en uitgewerkt.*

De aanpak uit voorgaande jaren, met een leerkracht gespecialiseerd in hoogbegaafdheid die eenmaal per week met hoogbegaafde dan hoog-intelligente leerlingen een 'werkplan' per week opstelt is gecontinueerd.

In de praktische afstemming tussen HB-specialist en leerkracht en wat het betekent voor de leerling in de klas ging nog wel eens wat mis.

De uitkomsten van dit jaar worden verwerkt in een voorstel voor komend school.

Onderdeel hiervan is ook het volgens van een post-HBO opleiding HB-specialist.

6. *Invoering van de periodeplanning en het gebruik van het Logboek in Leerwinst. Het periodeonderwijs Rekenen wordt als eerste mee begonnen.*

In het begin van het schooljaar is er intensief aan dit speerpunt gewerkt. Gedurende het schooljaar is verdere implementatie stil komen te liggen.

De Groepsplannen worden er wel in gemaakt. De evaluaties niet. De vrijeschool-periodes niet en het logboek wordt niet gebruikt.

Aan het einde van het schooljaar is het idee ontstaan om een applicatiebeheerder te gaan opleiden.

7. *Volgen en vastleggen van de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen binnen een nader te bepalen systematiek.*

Er is een sociaal-emotioneel volgsysteem in Leerwinst waar het invullen, technisch lastig is en er is een volgsysteem naar Denken-Voelen-Willen als onderdeel van het Getuigschrift. We hebben geen keuze gemaakt, welke we gebruiken en ook of we het 1 of meerdere keren per jaar gaan invullen. De wet School en Veiligheid schrijft dit wel voor eveneens als de jaarlijkse veiligheidsvragenlijst.

Een overweging is om de stuurgroep Vreedzame School hier een coördinerende rol in laten spelen. De vraag is: hoe we de sociaal-emotionele per kind vastleggen en hoe we inspelen op eventuele verstoringen in de ontwikkeling?

8. *Effecten van de extra ondersteuning middels vragenlijsten aan ouders en leraren onderzoeken en in juni 2018 daarover rapporteren.*

Vraagstelling is hoe we de effecten van de ondersteuning meten zodanig dat we op kindniveau en schoolniveau daar conclusies aan kunnen verbinden. De ondersteunings- of zorgvraag van de leerling geldt als nulmeting. Het effect van de inzet bepalen is het doel. De IB-er heeft een evaluatieformulier ontwikkeld voor de leerkracht. De bedoeling is om dit 2 keer per jaar – na de citorondes – de leerkrachten tijdens vergadering dit formulier invullen voor 1 of meerdere kinderen die extra zorg hebben gehad. De planning van de evaluatie is opgenomen in de Toetskalender.

De RT-er stuurt per mail een formulier naar de ouders en het kind dat RT heeft gehad om de remedial teaching te evalueren.

Met de overige ondersteuners zijn nog geen afspraken over evaluaties gemaakt.

We hebben op basis van de eerste evaluatieformulieren een rapportage samengesteld.

Te bespreken in het volgend schooljaar valt wat het vervolg is op deze evaluaties.

9.2 Doelstellingen en speerpunten 2018-2019

Voor dit schooljaar hebben we de volgende doelstellingen geformuleerd

1. Borgen van het Rekenplan, het rekenonderwijs en de Rekenbox, middels het opleiden en het werken met een Rekencoördinator.
2. Het Taalonderwijs met hulp van BVS Schooladvies op projectmatige wijze ontwikkelen en beschrijven en komen tot een keuze in eventuele ondersteunende methodiek; coördinatie bij een nog op te richten Taal-werkgroep;
3. Uitwerken en vaststellen van een leerlijn Mediawijsheid en digitalisering, verantwoordelijk: directie;
4. Komen tot een afstemming van de didaktiek, directie i.s.m. BVS Schooladvies;
5. Beschrijven en vaststellen van de leerlijn Burgerschap, directie en IB;
6. De inzet van digitale remediërende programma's, zoals Taalzee en Rekentuin structureren en verbinden met Remedial Teaching coördinatie;
7. Opleiden van een Hoogbegaafdspecialist en een ondersteuningsplan voor hoogbegaafde kinderen in Vuurvogel uitwerken, Dorine Draaisma;
8. Het gebruik van (leerlingvolg)-systemen integreren en gebruiken ter ondersteuning van de groeps- en periodeplannen en analyse en evaluatie daarvan, coördinatie Directie.
9. Volgen en vastleggen van de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen binnen een nader te bepalen systematiek. Onderzocht wordt of de Regenboog aanpak helpend kan zijn;
10. Effecten van de extra ondersteuning middels vragenlijsten aan ouders en leraren meten en in februari en juni 2019 daarover rapporteren. Coördinatie IB
11. Het cyclisch werken verankeren – mede middels de Toetskalender - van het handelingsgericht werken met Groepsoverzichten en Groepsplannen. Evenals het evalueren van het onderwijs en de (extra) zorg aan de kinderen. Coördinatie IB
12. Het verdiepen en analyseren van de onderwijsbehoefte per kind door dit op te nemen in het Groepsoverzicht. Leerkrachten.
13. Een pilot met zogenaamde Flitsbezoeken door de intern begeleider aan de klassen wordt gestart.

10. Appendices (digitaal beschikbaar)

Protocol kindbespreking

Protocol dyslexie

Protocol Dyscalculie

Antroposofische ondersteuning

Informatiebrief schoolrijpheid

Evaluatieformulier leerling-ondersteuning

Formulier Evaluatie leerlingenzorg

Evaluatie Leerlingenzorg

Beste collega,

Door middel van dit enquêteformulier willen we nagaan of de aangeboden ondersteuning en zorg die aan leerlingen wordt gegeven effectief is geweest en of de gestelde doelen zijn behaald.

De uitkomsten van de enquête kunnen ons helpen bij het verbeteren van ons ondersteuningsaanbod. We worden bijzonder geholpen wanneer je na afloop van de ondersteuningsperiode dit formulier wilt invullen en het aan de IB-er wilt retourneren.

Daarvoor onze hartelijke dank.

Wim Klapwijk, directeur

Naam leerkracht:

Naam kind:

Datum:

Was vooraf bekend wat het plan van aanpak (HP in OAS) was?

- ☐ ja
- ☐ nee

Mijn leerling kreeg als extra ondersteuning een periode:

- ☐ kunstzinnige therapie
- ☐ euritmie therapie
- ☐ spraak therapie
- ☐ remedial teaching
- ☐ hoogbegaafdheid
- ☐ anders

Had je behoefte om vooraf met de therapeut/rt'er over het kind te spreken?

- ☐ ja
- ☐ nee

Het doel van de extra ondersteuning was voor mij bij aanvang:

- ☐ duidelijk
- ☐ onduidelijk
- ☐ niet bekend

Had je gedurende de ondersteuning behoefte om over de voortgang met de therapeut/rt'er te spreken?

- ☐ ja
- ☐ nee

He! resultaat van de extra ondersteuning was na afloop voor mij:

- ☐ goed
- ☐ matig
- ☐ onvoldoende
- ☐ weet niet

Ik werd over de extra ondersteuning:

- ☐ goed geïnformeerd
- ☐ matig geïnformeerd
- ☐ onvoldoende/niet geïnformeerd

Heb je na afloop van de ondersteuning behoefte aan een evaluatiegesprek?

- ☐ ja
- ☐ nee

Heb je na afloop van de ondersteuning waargenomen dat de extra zorg aan het doel heeft beantwoord?

- ☐ ja,

- ☐ nee

Extra opmerking over de geboden ondersteuning